

ÉPÍTŐK *Hírlevél*

ARÉV Baráti Kör Egyesület Kiadványa

XX. évfolyam 1. szám (86) 2024. március

Megjelenik alkalmanként

MEGHÍVÓ

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület
2024. évi rendes közgyűlésére.
Közgyűlés helye és ideje:
FMKIK Hosszúsétatér 4-6.

2024. április 11-én csütörtökön 14.00 óra

Napirend

- Közgyűlés megnyitása
- Napirend ismertetése
- Beszámoló az egyesület 2023 évi munkájáról
- 2023. évi közhasznúsági jelentés (írásos anyag e Hírlevélben közzétéve)
- 2024. évi munkaprogram és költségvetés tervezet elfogadása (írásos anyag e Hírlevélben is közzétéve)
- Egyebek

Figyelemfelhívás!

A közgyűlés határozatképes, ha a tagok 50 %-a +1 fő jelen van. Amennyiben a határozatképesség nincs meg, úgy 2024. április 11-én 14.30 órakor a közgyűlést megismételjük és ekkor a jelenlevők számától függetlenül alapszabályunk 8.1. pontja értelmében a közgyűlés határozatképes.

MEGHÍVÓ

az ARÉV Baráti Kör Egyesület tisztelettel
meghívja tagjait
2024. április 11-i közgyűlés szabadidejében
14.00 órakor tartandó rendezvényre.
(Székesfehérvár, Hosszúsétatér 4-6.)

Filmvetítés az ARÉV munkáiból
az anyagot összeállította
Galambos Ottó és Kiss Lajos

Az ARÉV Baráti Kör Egyesület kirándulása
2024. április 24-én, szerdán

Frauenkirchen -Mosonmagyaróvár - Szigetköz

Találkozás: 7.20-kor a Fm-i Kereskedelmi és
Iparkamara Hosszúsétatéri bejáratánál.

Indulás: 7.30.

Odafelé egy Győr közeli panzióban rövid kávészünet.

Frauenkirchen (Nagyboldogasszony): első látnivalónk a burgenlandi település Esterházyak által építtetett pompás barokk temploma, kolostora (ajándék-bolt) és szokatlan elrendezésű kálváriája.

Mosonmagyaróvár: az agráregyetemnek helyet adó, szépen felújított **Vár és Várpark** felkeresése. csoport- osztásos tárlatvezetés

Séta a Lajta-parton.

Éttermi **ebéd** a belvárosban:

Levesek választás szerint:

A: Húsleves finommetélttel, vagy

B: Fokhagyma krémleves pirított kockával

Főétel: Rántott csirkemell és Óvári sertésborda (sonkás,

gombás, sajtos) vegyes körettel, vegyes salátával

Desszert: Nyújtott túrós vagy gyümölcsös rétes

a választott fajtát a jelentkezéskor kérjük megadni.

Ár: 4.100 Ft/fő

Hédervár: Kastély, Krumplibogár szobor, Boldogasszony kápolna: a temetőkápolnának is nevezett egyhajós, gótikus épület Hédervár ékessége. Építését a 13./14. század fordulójára teszik.

A mellette álló tekintélyes méretű kocsányos tölgy "Árpád fa" legalább 400 éves, minden bizonnyal Magyarország legidősebb fája.

Győr: a Kálvária domb rajta a Golgota, mellette 7 stáció és 2 fazsindelyes kápolna.

Hazaérkezés: kb. 18:30 óra.

Részvételi díj: belépő, ebéd, autóbusz költsége: 70 év felett 9670.-

70 év alatti nyugdíjasnak 10870.-

Jelentkezés: Tombor Istvánné tel: 307498870

Beszámoló az ARÉV Baráti Kör Egyesület 2023. évi gazdálkodásáról

2023. évi gazdálkodási adataink a 2022. évvel összehasonlítva:

Bevételek (Ft)

	2022.	2023.
Költségvetésből (pályázattal)	557.100	419.250
Önkormányzattól	18.800	17.300
Gazdálkodó szervezettől	0	200.000
Tagdíjbevétel	303.000	325.000
SZJA 1%	397.274	530.685
Támogatás tagjainktól	692.500	704.200
Összesen:	1.968.674	2.196.435

Bevételeink **2023. évben** megfelelően, sőt jól alakultak. Két pályázaton is sikerült támogatást elérnünk és amint az látható, szinte minden soron jelentős emelkedés történt támogatottságunkban.

Kiadások (Ft)

<i>I. Működési költségek</i>	2022.	2023.
Víz, villany, szennyvíz	6.382	14.188
Távhőszolgáltatás	81.989	81.787
Bérleti és fenntartási díjak	54.610	59.690
Közösköltség iroda	142.400	76.200
Egyéb működési ktg.	19.176	31.189
Bankköltség	69.154	90.161
Összesen:	373.711	353.215

<i>II. Köz célú tevékenység költségei</i>	2022.	2023.
Irodaszer, dekoráció	84.628	69.205
Telefon, internet	54.006	96.753
Nyomdai ktg.	112.850	234.140
Postázási költségek	233.098	306.983
Rendezvények költségei	895.106	1.578.413
Köz célú tev. bérleti díjak	125.730	139.730
Egyéb anyagok, költségek	28.380	40.920
Összesen:	1.533.798	2.466.144

	2022.	2023.
+ Bevételek összesen	1.968.674	2.196.435
- Kiadások összesen	1.907.509	2.819.359
- Értékcsökkenési leírás	46.575	46.575
= Eredmény	14.590	- 669.499

Egyesületünk a **2023. évet mintegy 669 ezer Ft negatív eredménnyel** zárta. A többlet kiadást megtakarításaink fedezték. A gazdaságban lezajlott magas infláció a mi költségeinket is jelentősen megemelte: szinte minden soron magasabb lett a kiadás, mint a bázis volt, vagy mint amit terveztünk. Megnézve a terv és a tény számokat azt láthatjuk, hogy a bevételeink kis mértékben, míg a kiadások a tervezettnél jóval magasabb, esetenként több mint másfélszeres értéket értek el.

Ezek közül is kiemelkedik a rendezvények költségsora. Sajnos a vendéglátó helyek jelentős áremeléseket hajtottak végre. Ugyanakkor nem szívesen mondanánk le azokat a találkozókat, amit tagtársaink annyira várnak és szeretnek. Annyit tudunk csak tenni, hogy több helyről is kértünk ajánlatot és a legkedvezőbbet választottuk. A visszajelzések alapján a Jancsár Étteremben megtartott rendezvényünk méltó indítása volt a megalakulásunk 20. évfordulós ünnepségeinek.

Bevételeink alakulásáról még annyit el kell mondani, hogy amire ráhatásunk volt, ott minden soron magasabb bevételt realizáltunk az előző évinél. A befizetett tagdíj és a magánszemélyek által nyújtott támogatás, továbbá a részünkre rendelkezett szja 1% növekedése mind a tagságot dicséri.

Bevételi oldalon az előző 2022. évben 40 fő szja 1% felajánlása érkezett hozzánk mintegy 397.247,- Ft összegben. 2023-ban ez a szám tovább emelkedett és 47 fő felajánlásából 530.685,-Ft érkezett a bankszámlánkra. Mindenképpen örömteli, hogy a kapott tagdíjak és támogatás mellett ez az összeg is magasabb az előző évinél. Változatlanul az a feladatunk, hogy felhívjuk mindenkinek a figyelmét arra, hogy továbbra is figyeljenek a rendelkező nyilatkozatuk kitöltésére, juttassák el hozzánk a támogatásukat. Ezúton kérjük tagjaink segítségét a következő évi 1% megszerzéséhez is!

Kérjük nyugdíjas tagtársainkat, hogy az szja 1%-ának megszerzéséhez a mi adószámunkat ajánlják a még aktív, munkahelyen dolgozó családtagjaik, régi munkatársaik figyelmébe!

A gazdálkodó szervezettől kapott támogatás soron levő 200 eFt a Fejér Vármegyei Kereskedelmi és Iparkamarától érkezett. Radetzky Jenő a novemberi találkozón szóban is kiemelte, hogy egyesületünk közhasznú céljai támogatást érdemelnek. Ezek megvalósítása érdekében a kamara már megalakulásunk óta több téren is segítséget nyújt egyesületünknek (helyiség biztosítása), most a 20 év alkalmából ezekhez pénzbeli támogatás is járult.

Ismét örömmel tapasztalhattuk és mindenkinek köszönjük, akik nemcsak az évi 1.000,-Ft tagdíjat, hanem azt meghaladó összeget fizettek be támogatásként egyesületünk részére. A kapott támogatás ismét jelentősen meghaladja az előző évi összeget, az előző évi 692 eFt után idén 704 eFt lett.

További hasznot is eredményez ez az emelkedő összeg, hiszen az előző évben már kialakult gyakorlatnak megfelelően a kapott és pontosan bemutatott úgynevezett végső adományozótól kapott támogatás lesz az alapja a 2024. év folyamán igényelhető 70 eFt normatív támogatásnak, amit a költségvetésből lehet kiigényelni. Az előző évi 69 eFt kiigénylése és

kifizetése 2023. évben megtörtént, ez az összeg már ott szerepel bevételeink között a költségvetésből kapott támogatások között.

Sikerrel pályáztunk a központi költségvetés által megnyitott források elérésére. 2023-ban több rendezvényünkhöz igényeltünk és kaptunk összesen 350 eFt vissza nem térítendő támogatást. Beadtuk pályázatunkat 2024-es programjaink támogatására is, de hiába volt hibátlan az anyagunk, forráshiány miatt nem részesülünk idén központi pályázati támogatásban.

Ahhoz, hogy bevételeink fedezetet biztosítsanak működésünk és rendezvényeink megtartásához, továbbra is figyeljük az esetleges helyi vagy központi pályázati lehetőségeket.

Az éves közgyűlésünk során a megszokott módon mindenki megtekintheti a beszámolót és annak mellékleteit is.

dr. Kovácsné Járosi Zsuzsa

2024. évi költségvetés tervezet eFt

Bevételek

Alaptevékenység bevétele	0
Támogatás önkormányzattól	200
Támogatás gazdasági szervezetektől	50
Tagdíjbevétel	350
Támogatás magánszemélyektől	700
Rendelkezés SZJA 1%-ról	550
Bankkamat	0

Bevételek összesen: 1.850

Kiadások

I. Működési költségek

Víz, villany, szennyvíz	15
Távhőszolgáltatás	80
Irodaszer, dekorációs anyagok	20
Bérleti és fenntartási díjak	60
Karbantartás, közös ktg.	100
Egyéb működési ktg.	20
Bankköltség	90

Működési kiadások összesen: 385

II. Közcélú tevékenység költségei

Irodaszer, dekorációs anyagok	10
Postaköltség	100
Rendezvények költségei	1.200
Nyomdaköltség, kiadványok, egyéb	100

Közcélú kiadások összesen: 1.410
Értécsökkenési leírás: 47

Kiadások összesen: 1.842

Mérleg szerinti eredmény (tervezett): 8

A 2023-as év eredménye figyelmeztet arra, hogy az általunk nem befolyásolható költségek növekedése csak fegyelmezett gazdálkodással, oda figyellel követhető.

Alapelv, hogy csak olyan kiadást lehet vállalni, amelynek fedezete rendelkezésre áll, illetve biztosított az azt fedező bevétel!

2024. évi célok, röviden

Folytatjuk a közösség összetartását segítő rendezvényeket.

A tavaszi, őszi nagy kirándulások, a havi, sőt időnként heti gyakorisággal tartott klub rendezvények, múzeum, színház, mozi látogatások, az ÉPÍTŐK NAPJA, lecsó fesztivál, már szinte minden volt építős programjában szerepel.

A megszokottak mellett, ezévben is hangsúlyt kap az ARBAR megalakulásának 20. évfordulója.

Az ÉPÍTŐK NAPJÁN és az őszi (nyugdíjas) találkozón is folytatjuk a megemlékezést az alakulásra áttekintjük az egyesület 20 évét.

Fontos teendőnek tartjuk az archívum tartalmának további feldolgozását, rendszerezését és ezek bemutatására való felkészülést

Továbbra is fenntartjuk és fejlesztjük a kapcsolattartást a tagsággal. A megszokott ÉPÍTŐK HÍRLEVÉL mellett szinte napi információs kapcsolatot teremt az e-mail hálózat, a facebook csoport, valamint az ARBAR honlap. Ezek fenntartása és naprakész működtetése folyamatos feladat.

Jó kapcsolatot ápolunk a polgármesteri hivatal, a Fejér Megyei Kereskedelmi és Iparkamara illetékes munkatársaival, valamint a 323.sz.Vörörmarty Mihály Szakképző Iskola vezetésével. Önzetlen segítségükre és támogatásukra s jövőben is számítunk.

Különböző programokban együttműködünk a az építész és gépész kamarával és a város civil szervezeteivel. Kölcsönösen részt veszünk egymás rendezvényein.

A vázlatosan felsorolt feladatok és célok figyelembevételével szükséges meghatározni az elnökség tagjainak teendőit.

A programok pontos időpontja Hírlevélben és az internetes hálózaton jelenik meg.

Figyelemmel vagyunk a rendezvények helyének megválasztásánál arra, hogy egyrészt könnyen elérhető legyen, másrészt hogy lehetőleg ne változtassunk, így mindenki megszokhatta azt.

Ez alól kivétel az őszi találkozó (Nyugdíjas Találkozó) helyszíne, amelyet a megszokott hely bezárása miatt kényszerültünk változtatni. A 2023 évi összejövetel sikere és résztvevőinek száma igazolja, hogy jó volt az új helyszín választása. A közös ebédből mindenki részesül és összeállításánál is figyelembe vesszük az idősebb korúak életvitelét. A találkozókat szombat délelőtt tartjuk, amely legalkalmasabb a nyugdíjas korúak szempontjából.

A fentieknél részletesebb, minden adatot tartalmazó, a számviteli szabályok szerint összeállított közhasznúsági jelentést a közgyűlés alkalmával, de ezen túl székhelyünkön elhelyezve is igény szerint mindenki megtekintheti, tanulmányozhatja és észrevételezheti.

Megköszönve támogató érdeklődésüket,

**Kiss Lajos
elnök**

**Halottaink az elmúlt hónapokban
(akikről tudunk)****Tagok:**

Horsa Lajos	Székesfehérvár
Keller József	Szabadegyháza
Kulifai Ferenc	Székesfehérvár
Matyikóné Kertai Klára	Aba
Paudits Béláné	Seregélyes
Tordas Csilla	Székesfehérvár

Nyugdíjas, volt ARÉV-es dolgozók:

Alekker Róbert	Székesfehérvár
Bóta Jánosné	Székesfehérvár
Fürész Attila János	Székesfehérvár
Gortva József	Székesfehérvár
Havasi Ferenc	Székesfehérvár
Kalmár Tibor	Pápasalamon
Kazai Viktor	Székesfehérvár
Keller Sándor	Székesfehérvár
Klujber András	Moha
Magosi Sándor	Székesfehérvár
Menyhárt Sándor	Úrhida
Sziládi Istvánné	Székesfehérvár

Emléküket megőrizzük.

Horváth Imre

Festőként kezdett, csoportvezetőként ment nyugdíjba

Szobafestő-mázoló-tapétázónak, a FÁÉV-nél töltötte gyakorlati éveit, majd ott kezdett el dolgozni.

Szobafestőként 1974-ig dolgozott, majd a katonaidő letöltése után a vállalat garanciális munkák végzésére kialakított egységéhez került, ahol az épület átadása után egy éven belül felmerült hibákat javították garanciában. A javításban minden benne volt: a festési munkálatoktól kezdve a szoruló ajtó megigazításán keresztül a sérült padló helyrehozásáig. Imre tehát nem csupán festett, hanem egyéb feladatokat is végzett. A 80-as évektől már csoportvezetőként irányította a javítási folyamatokat.

A szakmában eltöltött bő négy évtized során megtapasztalhatta a sok technológiai újítást. A kezdeti hengeres módszert és az enyves festéket, a meszelést felváltották újabb, modernebb anyagok, technikák. Őket is folyamatosan képezték, a vállalat ügyelt arra, hogy korszerűek legyenek. Főleg a változatosságot szerette a munkájában. Azt, hogy mindig más-más helyszínen, más emberek között dolgozhatott. Nem csupán Székesfehérváron voltak, hanem kaptak feladatot Budapesten és a Balaton mellett is. Fontos volt, hogy mindenhol precízen dolgozzanak, vigyázzanak a környezetre. Az ARÉV megszűnéséig a vállalatnál dolgozott, nyugdíjba 2011-ben ment. Jelentősebb elismerései: Kiváló Dolgozó, Szakma kiváló Brigádja Garancia, Kiváló Munkáért miniszteri kitüntető jelvény, Kiváló Ifjúsági Vezető érem, Jubileumi Emléklap

Horváth Péter

Épített házat, ültetett fát

Családi indíttatás nyomán a kőműves szakmát választotta. A fehérvári szakmunkásképzőt végezte el, az inasévek után a FÁÉV-nél helyezkedett el.

Képezte magát, üzemvezető lett, építésvezető is volt. Számos feladatot bíztak rá az ARÉV-nél.

1971-ig a Bencsik-brigádban dolgozott kőművesként, elvégezte a művezető tanfolyamot, a technikus minősítőt, az építőipari szakközépiskolát és kalkulátori vizsgát is tett.

Lakóházak építésében nem vett részt, de intézményi, vállalati beruházásokban annál inkább. Ilyen volt a megyei rendőrfőkapitányság fejlesztése, vagy már művezetőként szervezte a SZIM Köszörűgépgyár vízlágyítójának megvalósítását, dolgozott az Állategészségügyi Állomás és Kórház megépítésében, az Ikarus 4-es csarnokának felhúzásában is részt vett, a Domus építésének művezetője volt, dolgozott a Skálánál, az ARÉV Sportcsarnoknál. Utána a vállalat központi telepére helyezték, építésvezetőnek. Az volt a gipszperlit, gipsz válaszfal technológia fénykora.

Megbízták az alakuló gazdasági munkaközösségek szervezésével, koordinálásával. Ő is tagja volt egy kéményépítő, ellenőrző és bélelő gmk-nak, munkaidő után és a hétvégeken dolgoztak. Tengiszt is a vállára rakták. Az oroszországi beruházásra induló vonatok és kamionok rakományterveinek, szállítmányainak összeállítása volt a feladata. Az utolsó tíz évet a vállalat garanciális munkáinak megoldásával töltötte. Negyvenkét évig dolgozott a vállalatnál, üzemvezető volt (építésvezető is), úgy ment nyugdíjba 2000-ben.

Kitüntetései: Kiváló Dolgozó, az építőipar kétszeres kiváló dolgozója

Egyesületi találkozó 2023

20^{ÉV}

2023. november 18-án szombatra az **ARÉV Baráti Kör Egyesület megalakulásának 20. éves jubileuma alkalmából kiemelt ünnepi találkozóra** hívta tagjait és nyugdíjasait a Jancsár Hotelba.

Több mint 120 tagunk fogadta el a meghívást, nagy örömmel, egymást üdvözölve gyülekeztek a résztvevők a szervezők legnagyobb örömeire.

A rendezvényt **Nagy János** nyitotta meg, **köszöntötte a résztvevőket**, ismertette az ünnepség forgatókönyvét.

Elsőként **Rajki Miklós Bízattó** című versét hallgattuk meg Vauverné Móder Katalin előadásában.

*Bízattlak: Örülj!
 Örülj a világnak,
 Örülj a kinyíló virágnak,
 Örülj a rikkantó madárnak!
 A zöldlombos erdőnek, a viruló mezőnek.
 Örülj a hasadó hajnalnak,
 Éjben az égen ragyogó csillagnak!
 A szép napra ébredő reggelnek,
 A neked köszönő embernek,
 S minden ártatlan gyermeknek.
 Örülj a feléd küldött mosolynak,
 A hozzád szóló szavaknak!
 Örülj, ha egy ajtót neked kitárnak,
 Ha valahol éppen tereád várnak!
 Örülj, ha megfogják a kezedet,
 Tanítsd meg örülni gyermeked!
 Örülj és te is tárd ki szívedet!
 Az öröm széppé teszi lelkedet és vidámmá kedvedet.*

*Örülj az őszenek, a tavasznak,
 A fakadó rügyeknek, a lehulló lomboknak!
 Nyáron a rekkenő melegnek,
 Télen a hóval borított hegyeknek.
 Örülj, ha jön egy zivatar,
 Ha örülsz, akkor nem zavar.
 Örülj a megkonduló harangnak,
 A felröppenő sok - sok galambnak!
 A felhangzó zenének!
 Örülj minden csendes estének!
 Örülj a farkát csóváló kutyának,
 Örülj az egész világnak!
 Hiszen annyi jó és szép van, aminek örülhetsz,
 Örülj, ha valakivel törődhetsz!
 Lásd meg mások örömét, örülj, ha bárkit öröm ér!
 Örömet adj minden kicsi örömről!
 Az öröm az egy jó dolog,
 akik örülni tudnak, azok boldogok.
 Te is az lehetsz, ha akarod.*

Ezután Kiss Lajos elnök úr és Radetzky Jenő a Kamara nevében köszöntötte a résztvevőket és megemlékezett az elmúlt 20 évről.

Az ünnepi hangulatot emelte, hogy az alapítótagnak **EMLÉKLAPOT** adtak át.

Az ebéd után érkezett meg Várad Eszter Sára és Keller János a Vörösmarty Színház művészei. Színvonalas műsoruk nagy sikert aratott.

Megható volt az a közös éneklés, ahol egymás kezét fogva énekelte a 120 ember, hogy „azért vannak a jóbarátok”

Nagyon jó hangulatú, sikeres rendezvény volt, amely tovább erősítette bennünk, hogy csak így tovább.

Jöhet a következő 20 év !

Vauverné Móder Katalin

Rövid hírek

Utolsó hírlevelünk októberben jelent meg. Most, mikor a következő számba gyűjtöttem ki, hogy mi is történt az elmúlt időszakban (5-5 és fél hónap) nem akartam hinni saját magamnak. Rengeteg helyen voltunk, volt olyan nap, mikor három rendezvény közül kellett választani. Sokszor két helyre is elmentünk, és 5-10 fő is jelen volt a programokon.

Részletesen nem is tudok mindegyikről hírt adni, de megpróbálom összefoglalni, hogy az olvasók érezzék azt, mennyire élő az egyesületünk.

- A Gárdonyi Géza Művelődési Házban működik a Liget Könyvklub, rendszeresen látogatjuk.

- Járunk a Tolnai úti tagkönyvtárba. Legutóbb Magyarország Ásványai c. kiállítást láttuk.

Ennek kapcsán Kovács Pál, az Ásványbörze szervezője felajánlotta, hogy szívesen megmutatja saját gyűjteményét az érdeklődőknek, erre várom a jelentkezőket.

- A Szénatéri könyvtárban Schaffner Erzsébet tartott előadást.

- Váci Márk történész rendszeresen tart városi sétákat. Legutóbb március 15-én sétáltunk és emlékeztünk 1848/1849-es forradalom és szabadságharc fehérvári történéseire.

- A Tarsoly Egyesület, a Vörösmarty Társaság és az Európa Klub számos rendezvényein részt vettünk.

- Voltunk a Levéltárban természetfotó és rádiótörténeti kiállításon, egy másik alkalommal a Levéltárat mutatták be.

- Hegedüs Sándorné Ili vállalta a színházszervező szerepét, így gyakran járunk színházba, sokunknak bérlete van.

- Múzeumlátogatást szerveztünk, óriási sikere volt a Munkácsy kiállításnak.

- A Hungarikum együttes koncertjeit rendszeresen látogatjuk.

- A Barátság Moziban szerdánként a nyugdíjasok kedvezményes jeggyel nézhetik meg az aznapi filmet.

- VIKTÓRIA PÓDIUM törzsközönségébe tartozunk, melyet Dr. Szarvas József szervez jótékonyági céllal.

- 13 fő indult el, hogy megnézze az Alsóvárosban, a „Fehérvár Tüdeje” fejlesztési program keretében kialakított pihenőparkot. Mikor odaértünk még három tagtársunk várt minket. Kinyitott az „ÉVA – PÉTER” büfé! Volt minden, mi szem szájnak ingere: sajtos pogácsa, még langyos volt, finom kávé, és ami mindezt megkoronázta: MADÁR TEJ. Nagyon szépen köszönjük Lopert Péternének Évának és Lopert Péternek ezt a kedvességet.

Már ismert programok:

Április 2-án 18 órakor Viktória Pódium „keddsináló kulturmix” a Viktória Rehabilitációs Központban.

Április 6-án 10 órakor nyugdíjas KI-MIT-TUD lesz, ahol fellép a MEPHISTÓ ZENEKAR (Sárdy Laciék)

Április 25-én 17 órakor a Városi Képtár Deák Gyűjtemény (Oskola u. 10.) ad helyet Szücs Erzsébet művészettörténész előadásának.

Kérem, akit érdekelnek a programok küldjön email címet, vagy hívjon telefonon és szívesen tájékoztatom. (zsuvirag@gmail.com, tel.: 20/4352291) Virág Zsuzsa

A Fejér Vármegyei Szent György Egyetemi Oktatókórház új szárnyának átadás előtti megtekintését szervezzük május 8-án 9.00 órától.

Akit érdekel jelentkezzen a 06307498870 telefonszámon, vagy küldjön e-mailt az arevbaratikor@gmail.hu címre.

Látogatás a Bory-várban

2024. február 22.

2008. október 17-én jártunk itt az ARÉV Baráti Körrel, a most jelenlévők közül, páran voltunk, akik akkor is itt voltunk. Sajnos sokan már nincsenek közöttünk.

Arról a látogatásról egy cikket írtam a Hírlevélben, mely jó hosszúra nyúlt, de jó volt felidézni most, mikor a mai napra készültem. Sok fotó van és egy dia is a gyűjteményemben a Bory-várról. Egy délután levetítem, ha lesz érdeklődő.

Most pedig néhány gondolat a -teljesség igénye nélkül- a Bory-várról. A Bory-vár egy különleges épületcsoport Székesfehérvár Öreghegy városrészében, a Mária-völgyben, melyet Bory Jenő székesfehérvári építész, szobrász- és festőművész nagyrészt egymaga épített és díszített évtizedeken át, emléket állítva a hitvesi szeretetnek és művészi álmainak.

Bory Jenő (1879-1959) építészmérnök, fiatal szobrász volt, amikor találkozott a főiskolán egy Szegedről jött festőnő növendékkel, Komócsin Ilonával (1885-1974). A találkozásból szerelem, a szerelemből házasság és sírig tartó boldogság lett. A feleség kitűnő portréfestő volt.

Bory Jenő az első világháborúban, Szarajevóban szolgált, ahol elkészítette a merénylet áldozatává lett trónörökös és hitvese gránit emlékművét és a Ferenc Ferdinánd fogadalmi templom tervét, amiért a Ferenc József rend lovagkeresztjét kapta. Hazatérte után vette ezt a birtokot, ahol csak egy présház volt és körben szőlő. Ikerlányai születése után kezdett építkezni. Ő volt a tervező, az építész, a pallér és a kőműves is.

Az építészetben a művész fantáziája, játékos alkotókedve párosult a komoly felkészültségű, kísérletező építészmérnök gondosságával. A legváltozatosabb építészeti megoldásokat valósította meg, melyeknek összefogó anyaga a beton. Bory Jenő mindenkor hangsúlyozta, hogy a Bory-vár kizárólag a betonnak köszönheti létét. Ha cement nem lett volna, a Bory-vár sohasem született volna meg. A betonban rejlő lehetőségek alakították a várat. A költséges zsaluzás helyett minimális költséggel és egyszerű eljárással előállítható kör-keresztmetszetű betonoszlopokat alkalmazta.

A vár minden egyes darabjába beleszötte, beleöntötte szerelmes érzelmeit, felesége iránti hűségét.

Az egyik torony alatt ötágú csillag és kereszt látható mozaikból. A háború végén egy szovjet katona mászott fel a toronyba, akit saját osztaga lőtt szét.

Bory Jenő emléket állított a katonának a különös, ötágú csillaggal egybekomponált kőkeresztrel jelölte meg az 1945-ös harcokban itt elesett orosz katona sírját. A csillag jelképezte, hogy ennek zászlaja alatt harcolt a katona, a kereszt pedig arra utal, hogy emberi lélek lakozott benne. A toronnyal szemben az udvaron látható a katona sírköve.

Az első teraszon Bory Jenő kedvenc mondása „A kövek mesélnek”, arany mozaikkal díszített betonon látható.

A második terasz az Elefánt udvar, mely nevét, az épületet hátán tartó ormányosról kapta.

A szobrász mütermé falán rengeteg szebbnél szebb kép látható, ugyanis szobrait képekre cserélte. 23-24 művész képe látható itt.

A mester kiváló alkotásai közé tartozik Zsuzsanna a fürdőben c. szobor, anyaga: fénoxid és kerámia, ezt a szobrot az aquincumi porcelángyár is elkészítette.

Tó tündér c. szobra az agárdi termálfürdőnél látható.

A lakótorony épülettömbje alatti átjárón jutunk a százoszlopos udvarra, mely történelmi szobor-galériájával talán a vár legfestőibb része.

Az udvar másik bejárata a lakótorony alatt található. A lakótorony Bory Jenő családját szimbolizálja. A legkisebb kupola a legkisebb gyermeket Györgyöt, a két egyforma betonkupola egy szinttel feljebb Ilonát és Klárát az ikerlányokat, a kétcsúcsú tető pedig magát a házaspárt. A kakasos az asszony „mert a hölgyek mindig arra fordulnak amerre a szél fúj” mondta Bory.

Várkápolna, a hitvesi szeretet kápolnája egy igazi kis gyöngyszem.

Lépten-nyomon, minden kis szögleten látszik a házastárs iránti szeretet.

Bory Jenőről készített szobor látható a Bory vár előtti téren, melyet Schwalm László készített, már ő sincs közöttünk.

A Bory-vár magánmúzeum, Bory Jenő leszármazottainak tulajdonában van, s az általuk létrehozott alapítvány segítségével tartják fenn és működtetik a várat. (VZs.)

*Kiadja: az ARÉV Baráti Kör Egyesület
Székesfehérvár, Jancsár u.11. Tel: 30-749-8870
Adószáma: 18495717-1-07
Bankszámlaszám: 11736006 -20364960 -00000000
Honlap: www.arevbar.hu
Felelős szerkesztő: Galambos Ottó
Készült: 340 példányban
A sokszorosítás az APOLLÓ Nyomdában készült
Kapják: Az egyesület tagjai, nyugdíjasok, támogatók, szponzorok*